

Crna Gora

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj:
godine

Podgorica, 25. jul 2014.

P L A T F O R M A

za učešće delegacije Crne Gore, predvođene predsjednikom Vlade Milom Đukanovićem, na samitu NATO, 04-05. septembra 2014, Vels, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske

Opšte informacije

U Velsu će se od **04-05. septembra 2014. godine održati 26. samit Alijanse**, prvi NATO samit koji se organizuje u Ujedinjenom Kraljevstvu od 1990. godine. Samit predstavlja najveći skup međunarodnih lidera koji se ikada održao u Velikoj Britaniji. Domaćin je **Dejvid Kamerun**, premijer VB, a očekuje se da će među prisutnima biti **predsjednik SAD-a Barak Obama, njemačka kancelarka Angela Merkel i predsjednik Francuske Fransoa Oland**, zajedno sa ostalim liderima i ministrima iz oko 60 zemalja NATO i partnera. Samit je prilika da se definiše pozicija NATO-a kao značajnog faktora u izgradnji globalne stabilnosti i bezbjednosti, posebno imajući u vidu da se održava u trenutku kada se završava najduža NATO misija (ISAF), kao i dok traje kriza u Ukrajini.

NATO samiti predstavljaju periodične sastanke šefova država ili vlada zemalja članica NATO, u prosjeku svake dvije godine, na kojima se procjenjuje dosadašnji rad NATO i određuje pravac budućih aktivnosti. Sazivaju se nakon odobrenja od strane Sjevernoatlantskog savjeta, na nivou stalnih predstavnika (ambasadora) ili ministara vanjskih poslova/odbrane. **Samiti su sastanci Sjevernoatlantskog savjeta (NAC)**, glavnog tijela zaduženog za donošenje odluka u okviru Alijanse, na najvišem nivou tj. na nivou šefova država i vlada kojima predsjedava generalni sekretar.

Poslednji NATO samit koji je održan 2012. godine u Čikagu je bio posvećen prije svega pitanju Avganistana, završetku tranzicije i angažovanju NATO i međunarodne zajednice poslije 2014. Pored toga, pitanja koja su bila na agendi samita bila su partnerstva i vojne sposobnosti Alijanse. U većem dijelu, samit se bavio sprovođenjem odluka samita u Lisabonu 2010., gdje je dogovorena tranzicija u Avganistanu, a novi Strateški koncept definisao potrebu za uspostavljanjem novih globalnih partnerstava i razvijanjem ključnih odbrambenih sposobnosti kojima Alijansa treba da odgovori izazovima u 21. vijeku. U završnoj zajedničkoj izjavi saveznika, tekst o Crnoj Gori je sadržao ohrabrujuće ocjene **o aktivnom učešću u MAP, sprovedenim reformama i jačanju javne podrške**. Takođe, nedvosmisleno je podržana politika otvorenih vrata NATO.

Delegaciju Crne Gore u Velsu predvodiće **predsjednik Vlade Milo Đukanović**, a u delegaciji će biti i **potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Igor Lukšić i ministar odbrane Milica Pejanović-Đurišić**. Na poziv **generalnog sekretara Andersa Fog Rasmusena**, predsjednik Vlade će učestvovati na sastanku o Avganistanu (ISAF) koji se održava na nivou šefova delegacija, a ministar vanjskih poslova i evropskih integracija na sastanku NATO sa državama aspirantima za članstvo-Crnom Gorom, Makedonijom, Bosnom i Hercegovinom i Gruzijom. Prije sastanka o Avganistanu koji je posvećen završetku ISAF operacije, održaće se ceremonija odavanja počasti poginulim u ISAF-u na kojoj će učestvovati predstavnici crnogorske vojske.

Glavne teme samita

Zvaničan program NATO samita nije još uvijek definisan, ali je poznato da će prvog dana 4. septembra biti održan **sastanak posvećen Avganistanu i ISAF**

misiji na kojem će učestvovati i delegacija Crne Gore zajedno sa ostalim ISAF¹ partnerima.

Međunarodne bezbjednosne snage za pomoć Avganistanu-ISAF je naziv međunarodne misije u Avganistanu pod mandatom Ujedinjenih nacija (odobrena Rezolucijom 1386 Savjeta bezbjednosti UN) koja ima za cilj pružanje pomoći Vladi Avganistana u širenju centralne vlasti na cjelokupnu teritoriju države i doprinosi naporima međunarodne zajednice u stvaranju bezbjednosnih uslova za obnovu Avganistana. **NATO je preuzeo komandovanje i koordinaciju ISAF-a 11. avgusta 2003,** što je ujedno bila i njegova prva misija izvan tradicionalnog evroatlantskog područja. U misiji trenutno učestvuje 48 država, među kojima su —20 država koje nisu članice Alijanse. Planirano je da Avganistanske nacionalne bezbjedonosne snage (ANSF) preuzmu punu bezbjedonosnu odgovornost na cjelokupnoj teritoriji Avganistana do kraja 2014., kada će biti okončana i misija ISAF. Proces tranzicije bezbjedonosne odgovornosti je otpočeo 2011. godine.

Predsjednici država i vlada članica NATO će tokom samita posebnu pažnju posvetiti **Avganistanu i NATO misiji nakon 2014. godine pod nazivom „Resolute Support“ (Odlučna podrška)** koja će biti prvenstveno fokusirana na savjetovanje i obuku Avganistanskih nacionalnih bezbjedonosnih snaga (ANSF) i neće uključivati borbena dejstva. Fokus će takođe biti na pitanju finansijske pomoći ANSF-u od strane država učesnica u ISAF misiji, koja je dogovorena na NATO samitu u Čikagu 2012. kao i na dugoročno partnerstvo NATO-a sa Avganistanom. Planirano je da ANSF preuzmu punu bezbjedonosnu odgovornost na cjelokupnoj teritoriji Avganistana do kraja 2014., kada će biti okončana i misija ISAF. Drugi krug predsjedničkih izbora u Avganistanu ocijenjen je uspješnim od strane NATO uz naglašavanje važnosti okončanja neophodnih internih procedura za početak nove misije nakon 2014.

Na sastanku Sjevernoatlantskog savjeta na nivou ministara vanjskih poslova zemalja članica NATO-a sa ministrima vanjskih poslova ne-NATO zemalja kontributora u misiji ISAF, održan 25. juna 2014., usvojen je **Operativni plan za posttranzicionu misiju NATO.**

¹ **Zemlje kontributori u ISAF misiji:** Albanija, Jermenija, Australija, Austrija, Azerbejdžan, Bahrein, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Češka, Danska, El Salvador, Estonija, Finska, Francuska, Gruzija, Njemačka, Grčka, Mađarska, Island, Irska, Italija, Jordan, Republika Koreja, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Malezija, Mongolija, Crna Gora, Holandija, Novi Zeland, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Švedska, Makedonija, Tonga, Turska, Ukrajina, Ujedinjeni Arapski Emirati, Ujedinjeno Kraljevstvo, Sjedinjene Američke Države.
http://www.nato.int/nato_static/assets/pdf/2014_06/20140603_140603-ISAF-Placemat-final.pdf

Crna Gora je u martu 2010. zvanično dobila status 44. ne-NATO države kontributora u ISAF misiji. U martu 2014. u ISAF misiju je upućen IX kontigent Vojske Crne Gore (25 vojnika). Ovo je već treći kontigent pripadnika Vojske Crne Gore koji je angažovan na zadatku obezbjeđenja baze „Marmel“ u Mazar-e-Sharifu. U poređenju za zadacima prvih 6 kontigenata u mađarskoj bazi „Panonija“ u Pol-i-Komriju, ovaj zadatak je ozbiljniji i podrazumijeva bezbjednosno složenije zadatke u Avganistanu. Crna Gora je izrazila interes da nakon završetka procesa tranzicije ostane prisutna u Avganistanu. Sjeverno-atlantski savjet NATO (NAC) je 08. novembra 2012. potvrdio Crnu Goru kao potencijalnog operativnog partnera misiji „Resolute Support“ (Odlučna podrška) u skladu sa formatom učešća koji se na nivou Alijanse dogovori. Crna Gora je takođe opredijelila pomoć od 1,2 miliona dolara Vladi Avganistana u period 2015-17. godine.

Kako je ISAF prvi sastanak na samitu, prethodiće mu prijem, ceremonija rukovanja šefova delegacija sa **generalnim sekretarom NATO-a A. F. Rasmusenom i premijerom VB D. Kameronom.** Prvog dana će biti održan i sastanak ministara vanjskih poslova u formatu 28+4, prijem u zahvalnost Velsu, nakon čega će uslijediti večera za NATO zemlje i sve partnere².

Drugog dana Samita biće održan **Savjet NATO-Ukrajina** na ministarskom nivou, gdje će se raspravljati o pitanju umnožavanja bezbjednosnih izazova na granicama NATO (Ukrajina), zahvaljujući kojem pitanje kolektivne bezbjednosti dolazi do izražaja, kao i potreba za redefinisanjem i nalaženjem dugoročnijih rješenja. Takođe će biti održani i ostali sastanci na kojima će se raspravljati o odnosima NATO-Rusija, jačanju kapaciteta Alijanse, transatlantskim vezama, partnerskoj politici. Takođe će biti organizovan sastanak sa partnerima o inteoperabilnosti (gdje će biti zastupljeni najveći operativni partneri). Lideri NATO zemalja će samit u Velsu iskoristiti za podsticanje usvajanja „**Alliance Readiness Action Plan**“, koji treba da poveća brzinu vojnog odgovora evropskih zemalja na širok spektar bezbjednosnih prijetnji u područjima poput Sjeverne Afrike i Istočne Evrope. Cilj je jačanje odgovora na upotrebu sile kako bi se moglo brže reagovati na svaku prijetnju protiv bilo kog člana Alijanse. Takođe, na predstojećem samitu, NATO planira da pokrene inicijativu za izgradnju kapaciteta odbrane dizajnirane da poboljša odbranu malih zemalja.

² **Evroatlantski partnerski savjet (EAPC)** čine države članice NATO + Jermenija, Austrija, Azerbejdžan, Bjelorusija, BiH, Finska, Makedonija, Gruzija, Irska, Kazahstan, Kirgistan, Malta, Moldavija, Crna Gora, Rusija, Srbija, Švedska, Švajcarska, Tadžikistan, Turkmenistan, Ukrajina, Uzbekistan
Mediterranski dijalog čine države članice NATO + Alžir, Egipat, Izrael, Jordan, Mauritanija, Maroko, Tunis.
Istambulsku inicijativu za saradnju (ICI) čine države članice NATO + Bahrein, Katar, Kuvajt, UAE
Ostali partneri NATO: Avganistan, Australija, Irak, Japan, Pakistan, Južna Koreja, Novi Zeland, Mongolija.

Tokom radnih sesija i više neformalnih događaja koji će se održati u Kardifu, svjetski lideri će se baviti i drugim pitanjima koja ugoržavaju nacionalnu bezbjednost NATO zemalja–od piraterije, preko terorizma do sajber napada.

Učešće Crne Gore na sastancima u okviru Samita

Predsjednik Vlade Crne Gore Milo Đukanović će 4. septembra, na poziv generalnog sekretara Andersa Fog Rasmusena, **učestvovati na sastanku NATO o Avganistanu** koji se održava na nivou šefova delegacija. Na sastanku će biti riječi o aktuelnoj bezbjednosnoj i političkoj situaciji u Avganistanu, održanim predsjedničkim izborima, ključnim aktivnostima koje vode uspješnom završetku procesa tranzicije i povlačenju borbenih snaga, kao i planovima za misiju NATO-a u Avganistanu nakon 2014. U okviru sastanka biće održana i komemorativna vojna ceremonija zemalja učesnica u ISAF misiji u kojoj će učestvovati i predstavnici Vojske Crne Gore.

Predsjednik Vlade Crne Gore će u svom izlaganju naglasiti našu kontinuiranu posvećenost daljoj izgradnji avganistanskih nacionalnih kapaciteta kroz pružanje konkretnog doprinosa misiji NATO-a „Resolut Support” nakon 2014. godine. Učestvujući u aktivnostima posvećenim budućnosti Avganistana, Crna Gora će potvrditi posvećenost osnovnim vrijednostima na kojima počiva evroatlantska zajednica. **Predsjednik Đukanović** će upoznati sa trenutnim doprinosom Crne Gore kroz učešće pripadnika IX kontigenta Vojske Crne Gore. Informisaće o namjeri Crne Gore da nastavi sa aktivnim angažovanjem u ISAF misiji i pripremama za raspoređivanje desetog kontigenta Vojske Crne Gore, koji će, u saradnji sa Hrvatskom, obezbjeđivati NATO Marmel bazu, pod novim nacionalnim ograničenjima. Predsjednik će naglasiti privrženost Crne Gore daljoj stabilizaciji i izgradnji avganistanskog društva kroz regionalni pristup država Zapadnog balkana.

Predsjednik Vlade Crne Gore Milo Đukanović učestvovaće i na večeri za NATO zemlje i sve partnere.

Ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **Igor Lukšić**, učestvovaće na **sastanku na nivou ministara vanjskih poslova članica NATO i država aspiranata za članstvo- Crna Gora, Makedonija, Bosna i Hercegovina i Gruzija (28+4)**. Održavanje ovog sastanka posebno je značajno radi potvrde da „NATO vrata ostaju otvorena” i nakon ministarskog sastanka u junu i daje se prilika aspirantima da jasno iznesu stavove o svojim očekivanjima u daljem

procesu integracija, pogotovo imajući u vidu da samit u Velsu, kao ni prethodni u Čikagu, nije samit proširenja.

Od sastanka očekujemo potvrdu ranije iznijetog na **ministarskom sastanku NATO, da će se sa Crnom Gorom voditi „intenzivni i fokusirani razgovori“**, te da će, ukoliko ispuni uslove, do kraja 2015. godine, kao kandidat najbliži članstvu, Crna Gora dobiti poziv za priključenje Alijansi. **Ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Igor Lukšić** će kazati da Crna Gora vidi ovaj proces kao intenziviranje dijaloga i blisku saradnju sa članicama i očekuje da saveznici definišu precizne zadatke koje treba ispuniti u toku procesa intenziviranih i fokusiranih razgovora. On će dati osvrt na postignut napredak i naglasiti da će Crna Gora nastaviti reforme sa akcentom na četiri ključne identifikovane oblasti: reforma sektora bezbjednosti, jačanje vladavine prava, jačanje podrške javnosti za članstvo u NATO i nastavak reforme sektora odbrane. Izraziće uvjerenje da je sprovođenje intenziviranih i fokusiranih razgovora komplementarno sa implementacijom V ciklusa MAP uz intenziviran i redovan dijalog, na političkom i radnom nivou, kako sa Briselom tako i sa državama članicama. Ministar će se osvrnuti i na situaciju u regionu s obzirom na prepoznat značaj Crne Gore i njeno konstruktivno djelovanje koje je značajno za stabilnost regiona i njegovu dalju integraciju. Podsjetiće da Crna Gora aktivno učestvuje u regionalnim inicijativama u cilju jačanja dobrosusjedskih odnosa i saradnje i ponoviti stavove Crne Gore da je NATO garant bezbjednosti ovog dijela Evrope, posebno ističući značaj politike proširenja, radi dugoročne stabilizacije regiona. U tom smislu, naglasiće značaj podrške saveznika evroatlantskoj perspektivi Zapadnog Balkana i održavanja politike otvorenih vrata.

Značaj učešća Crne Gore na Samitu

Pored učešća lidera NATO država i najviših zvaničnika Alijanse, u Velsu se očekuje i prisustvo predsjednika država i vlada brojnih partnerskih država sa kojima Alijansa ostvaruje saradnju kroz zajedničko učešće u misijama podrške miru ili na drugi način relevantan za aktivnosti Saveza.

Iako ovo neće biti samit proširenja zbog drugih tema koje su na dnevnom redu NATO-a, region Zapadnog Balkana, uključujući i Crnu Goru, je jedan od regiona u transatlantskoj oblasti koji će biti posebno zainteresovan za ishod samita, imajući naročito u vidu interes za nastavljanje procesa proširenja na države regiona, kao i značajno učešće u NATO vođenim misijama, prije svega ISAF misiji u Avganistanu.

U tom kontekstu, prisustvo crnogorske delegacije na NATO samitu pruža priliku da se Crna Gora potvrdi kao pouzdan i kredibilan partner NATO, što je potvrđeno kroz aktivno učešće u Akcionom planu za članstvo (MAP), kao i doprinos regionalnom i međunarodnom miru i stabilnosti i učešćem u jednoj od najzahtjevnijih misija podrške miru-ISAF.

Crna Gora očekuje da će NATO članice na samitu jasno potvrditi ohrabrujuće ocjene za Zapadni Balkan i poslati pozitivnu poruku Crnoj Gori za učinjeni napredak u kojoj će se, pored preciziranja predstojećeg procesa, naglasiti spremnost Saveza da joj uputi poziv za članstvo do kraja 2015. godine ukoliko ispuni uslove.

Sastanak NATO i država aspiranata (28 plus 4), na nivou ministara vanjskih poslova, je odlična prilika da se interesi država aspiranata održe u fokusu NATO članica i da se jasno prezentira progres koji je naša država napravila na putu evroatlantskih integracija i ukaže na očekivanja naše države u odnosu na dalju perspektivu članstva u NATO, u skladu sa odlukom sa ministarskog sastanka Alijanse.

Shodno značaju koji ISAF misija ima za NATO, samit u Velsu i planirani **sastanak o Avganistanu** je prilika da se potvrdi interes i posvećenost Crne Gore da doprinese stvaranju stabilnog i prosperitetnog Avganistana. U tom kontekstu, samit u Velsu će biti važan za pružanje smjernica i inputa za definisanje budućeg vojnog prisustva i druge podrške Crne Gore Avganistanu nakon okončanja tranzicije 2014. i otpočinjanja procesa transformacije koji će uslijediti.

Premijer Đukanović i ministri Lukšić i Pejanović-Đurišić, učešće na samitu u Kardifu iskoristiće i za brojne bilateralne susrete, tokom kojih će se predstaviti progres naše države u evropskim i evroatlantskim procesima i ukazati na interes za dobijanje podrške za nastavak daljih integracionih procesa i afirmaciju budućeg članstva Crne Gore u Alijansi.

Sastav delegacije

Delegaciju Crne Gore na NATO samitu u Velsu predvodiće predsjednik Vlade Milo Đukanović, a u delegaciji će biti i:

- Igor Lukšić – potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija
- Milica Pejanović Đurišić – ministar odbrane
- Vesko Garčević – ambasador Crne Gore pri NATO
- Ljubiša Stanković – ambasador Crne Gore u Velikoj Britaniji
- Milan Roćen - glavni politički savjetnik predsjednika Vlade
- Nebojša Kaluđerović - savjetnik predsjednika Vlade za vanjsku politiku i nacionalni koordinator za NATO
- Andrijana Vukotić – savjetnik predsjednika Vlade Crne Gore za odnose sa javnošću
- Dragana Radulović – generalni direktor za NATO i politiku bezbjednosti
- Dr Ivan Masulović - pomoćnik ministra za politiku odbrane
- Admiral Dragan Samardžić - načelnik Generalstaba Vojske Crne Gore

Troškovi posjete delegacije Crne Gore Velsu biće na teret Sekretarijata Vlade, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i Ministarstva odbrane.

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

Vlada Crne Gore na sjednici od_____ 2014. godine, razmotrila i usvojila Platformu za učešće delegacije Crne Gore, predvođene predsjednikom Vlade Milom Đukanovićem, na samitu NATO, 04-05. septembar 2014, Vels, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Delegaciju Crne Gore predvodiće predsjednik Vlade Milo Đukanović, a u delegaciji će biti i:

- 1) Igor Lukšić– potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija
- 2) Milica Pejanović Đurišić – ministar odbrane
- 3) Vesko Garčević – ambasador Crne Gore pri NATO
- 4) Ljubiša Stanković – ambasador Crne Gore u Velikoj Britaniji
- 5) Milan Roćen - glavni politički savjetnik predsjednika Vlade
- 6) Nebojša Kaluđerović - savjetnik predsjednika Vlade za vanjsku politiku i nacionalni koordinator za NATO

- 7) Andrijana Vukotić – savjetnik predsjednika Vlade Crne Gore za odnose sa javnošću
- 8) Dragana Radulović – generalni direktor za NATO i politiku bezbjednosti
- 9) Dr Ivan Masulović - pomoćnik ministra odbrane za politiku odbrane
- 10) Admiral Dragan Samardžić - načelnik Generalstaba Vojske Crne Gore

Troškovi posjete delegacije Crne Gore Čikagu biće na teret Sekretarijata Vlade, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i Ministarstva odbrane.